

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa maloletého **R. S.**, narodeného **X.**, bývajúceho v R., zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Leviciach, Ľudovíta Štúra č. 53, proti odporcom **1/ R. S.**, bývajúcemu v D., zastúpenému JUDr. **T. S.**, advokátom so sídlom v L., **2/ M. S.**, bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. **J. O.**, advokátkou so sídlom v L., **o prípustnosť zapretia otcovstva**, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14 C 72/2009, na dovolanie odporcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 11. januára 2012 sp. zn. 5 Co 86/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Účastníkom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Levice rozsudkom z 10. februára 2011 č.k. 14 C 72/2009-168 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal vydania rozhodnutia vo veci prípustnosti zapretia otcovstva. Odporcom 1/, 2/ nepriznal náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal odporca 1/ odvolanie. V priebehu odvolacieho konania zobral navrhovateľ návrh na začatie konania o prípustnosť zapretia otcovstva späť. Krajský súd v Nitre uznesením z 11. októbra 2011 sp. zn. 5 Co 86/2011 späťvzatie návrhu nepripustil. Po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného uznesenia (právoplatnosť nadobudlo 27. októbra 2011) Krajský súd v Nitre rozhodujúc o odvolaní odporcu 1/ uznesením z 11. januára 2012 sp. zn. 5 Co 86/2011 odvolanie odporcu 1/ odmietol

ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že keďže súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh na začatie konania o prípustnosť zapretia otcovstva zamietol, odporcovi 1/ nebola spôsobená ujma na jeho právach; ujma bola spôsobená len navrhovateľovi a len tento bol oprávnený podať proti takémuto rozsudku prvostupňového súdu odvolanie. Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie odporca 1/ a navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Bol toho názoru, že je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na začatie konania o prípustnosť zapretia otcovstva, nakoľko rozhodnutím mu bola spôsobená ujma na jeho právach s rozsiahlymi a dlhodobými osobnými ako aj majetkovými následkami. Pokiaľ by totiž súd prvého stupňa podanému návrhu vyhovel, takéto rozhodnutie by bolo pre neho priaznivým, a preto by ani nemal dôvod podať odvolanie.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporcu 1/ písomne nevyjadril. Odporkyňa 2/ vo vyjadrení uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne a postupom odvolacieho súdu nebola odporcovi 1/ odňatá možnosť konať pred súdom; navrhla dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu

Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Odporcom 1/ je v danom prípade napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

V danom prípade by prípustnosť podaného dovolania zakladala len procesná vada konania uvedená v § 237 O.s.p. Dovolací súd je povinný skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení (viď § 242 ods. 1 O.s.p.). V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Odporca 1/ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal; existencia väd tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania bolo v dovolacom konaní osobitne skúmané, či postupom súdu nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). V prejednávanej veci odporca 1/ odôvodnil prípustnosť dovolania vadou

uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie ako podané neoprávnenou osobou, hoci neboli splnené podmienky pre takýto postup. Podľa dovolacieho súdu odporca 1/ vytýka uvedenú vadu konania odvolaciemu súdu nedôvodne.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. v prípade, že podmienky preň neboli splnené, nakoľko odvolanie bolo podané osobou na podanie odvolania.

V prejednávanej veci dovolací súd pri skúmaní, či k takej vade nedošlo, vychádzal z ustanovenia § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., podľa ktorého odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Prípustnosť odvolania má vo všeobecnosti nielen stránku objektívnu, ale aj stránku subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku – či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné (objektívna prípustnosť odvolania je vymedzená ustanovením § 202 O.s.p. určujúcim podmienky, v prípade splnenia ktorých je odvolanie prípustné). Na rozdiel od toho sa subjektívna stránka prípustnosti odvolania viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie (hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnutelnému týmto opravným prostriedkom); takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvého stupňa bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Posúdenie subjektívnej prípustnosti odvolania ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti odvolania.

Dovolací súd pri posudzovaní subjektívnej prípustnosti odvolania a vychádzajúc z § 96 ods. 1 Zákona o rodine je zhodného názoru ako odvolací súd, že právo podať odvolanie

prináleží len tomu účastníkovi, ktorému bola rozhodnutím spôsobená ujma, pričom v danom prípade odporcovi 1/ zamietnutím návrhu na začatie konania žiadna ujma na jeho procesných právach spôsobená nebola, a preto odporca 1/ nie je osobou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania. Podstatným je totiž porovnanie výsledku sporu a nárokom uplatneným v návrhu na začatie konania a nie, ako sa odporca 1/ mylne domnieva, subjektívne presvedčenie účastníka konania o dôsledkoch, vyplývajúcich pre neho z rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ak teda odvolací súd dospel k záveru, že odporca 1/ nie je osobou (subjektívne) oprávnenou na podanie odvolania proti návrh zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa a odvolanie odporcu 1/ podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol, rozhodol správne a týmto postupom mu neodňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporcu 1/ nemožno vyvodit' z ustanovení § 237 a § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Odporca 1/ nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo ostatným účastníkom (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); dovolací súd im nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. novembra 2012

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková
